

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צ.

עין משפט
גר מצוה

א [תוס' ע"פ א"ח ס' שעב
סעיף ב']:

רבינו חננאל

אלא לנטורי ביתיה הוא
דעבר. שתי (בימות)
נאמרות בגג שהיא רשות
היחיד ושתי אמות בעמוד
שהוא כרמלית כו'. בעי
רמי בר חמא שתי אמות
בגג ושתי אמות
באסדרא. כיון דמגג לגג
אסיר, מגג לאסדרה נמי
אסיר כו'. ועלתה בחיקו.
בעי רב ביבי בר אבבי שתי
אמות בגג ושתי אמות
בחוברת מהו. אמר רב
כהנא לאו היינו בעיא
דרמי בר חמא ועלתה
בחיקו. אקפד רב ביבי
בר אבבי, רב כהנא מאחר
אותי נצי, כלומר הנה הוא
בא ומיריב, אסדרא לא
חזיא לדירה כו'. ועלתה
גם זו בחיקו. גגין השוין
לר' מאיר, דתני כל גגות
העיר רשות אחת. וגג
יחידי לרבנן, דתנן כל
אחד רשות לעצמו. רב
אמר מותר לטלטל בכלו.
דהכא מיכרסא מילתא
[מיתחזין]
מחיצתא, ואמר' גוד
אסיר מחיצתא. ולא דמי
לגג בין הגגין, (מ"ד) והתם
לא מיכרסא ולא [מיתחזין]
[מיתחזין] מחיצתא דכל גג
וגג. לפיכך אמר רב החם
אין מטלטלין בו אלא
בארבע אמות. ושמואל
אמר הכא בגגין השוין
לר' מאיר, ובגג יחידי
לרבנן, אין מטלטלין בהן
אלא בארבע, מאי
[טעמא] משום דהני גגין
הווין להו יתר מבית
סאתים, והני מחיצות
למטה עבדין, למעלה לא
עבדין. והווין כקרפף
שלא הוקף לדירה. וכל
קרפף יתר מבית סאתים
שלא הוקף לדירה אין
מטלטלין בו אלא בדי'.
וכי קאמינא בגג בין
הגגין מותר לטלטל
בכולו, בגג ישיב בו בית
סאתים, אבל ביתר מבית
סאתים לא. וכן חלקו
בספניה רב אמר מותר
לטלטל בכל הספניה,

ברמלית ורה"י קמבעיא ליה. וכגון שהעמוד מופלג מן הגג ד'
דאי בסמוך לו לא הוי עמוד רה"י דנפרץ במילואו
לגג וכגון דמי אצל כשהוא מופלג אסור אע"ג דדרך למעלה מעשרה
משמש דהוי מקום פטור מ"מ אסור להחליף ואפילו מאן דשרי לעיל
הכא מודה כיון דלפני נח במקום פטור:

אלא ב' אמות בגג ושתי אמות באסדרה מהו. פירש
בקונטרס ע"ג תקרה של אסדרה של
בעלים אחרים יותר מצית סאתים
השתא הוי ליה כרמלית אצל תוך
אסדרה לא רצה לפרש דכיון דמקורה
לא הוי כרמלית כנהא שהוא יותר
מצית סאתים כדמוכח בפרק עושין
פסין (לעיל דף כה). דלמר קרפף יותר
מצית סאתים וקירה זו צית סאה
כו' ומציעא ליה באסדרה דלא שייך
זה כל כך כשם שדיוורין חלוקין למטה
דלית זה דיוורין כל כך דפ"י בקונטרס
ובתר הכי צעי בחורבה דחזי' לריה
טפי וצעי נמי צגג דחורבה כמו
באסדרה ומלשון בקונטרס משמע
דחורבה לא צעי צגג. אלא דקרקע
החורבה ור"ת פ"י צ' אמות צגג דלר' רה"י
צ' אמות צגג שהוא כרמלית
שאינו גבוה י' והוא רחב ד' ומציעא
לגג כה"י משום דמהני ציה עירוב
לטלטל צבולו ולא הוי כשאר כרמלית:
או דילמא כיון דמגג לגג אסיר.

פ"י בקונטרס וטעמא
דרבנן משום דקפדי אשניו צעלים
קצת קשה דלקמן (הכא) אמרינן גג וחצר
ומרפסת רשות אחת לרבנן משמע
אע"פ שהן של צעלים הרבה:
ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בדי'. פ"י בקונטרס
והא דקאמר ר"מ רשות אחת היינו
לטלטל צ' אמות צוה וצ' אמות צוה
אע"ג דלפי המסקנא דמוקף שמואל
ציתר מצית סאתים אמי שפיר דאיכא
לאוקומי מתני' דלא הוי יותר מצית
סאתים מ"מ הוצרך לפרש הקונטרס
למאי דסלקא דעתיה השתא:

קשיא דרב אדרב. דס"ד דנלא
מיכר מחיצה איירי דאי מיכר מחיצתא לא היה שמואל אומר אין
מטלטלין צו אלא בארבע: **הכא** דהוי יותר מבית סאתים. ולא
אמרינן גוד אסיר לר' מאיר צגגין הרבה אלא במחיצות החיצונות כיון
דכולן רשות אחת הן אע"ג דלענין כלים שצבת צצית אינו רשות
אחת ואמרינן גוד אסיר לשמואל ואם תאמר כיון דשמואל חשיב גג
כקרפף לאסור ציתר מצית סאתים אם כן צצית סאתים או צפחות
נמי יחשב כקרפף צית סאתים שלא הוקף לדירה ויאסר לטלטל מגג
לחצר לרבנן כמו מקרפף לחצר ולקמן (הכא) אמרי' דלרבנן גג וחצר רשות
אחת וקרפפות רשות אחת וי"ל לדירת גג הויא טפי דירה מבקרפף
לענין כשאינו יותר מצית סאתים: **איתמר ספניה.** ציתירה מצית
סאתים איירי דפ"י בקונטרס ופליגי אי חשיבי מחיצה דספניה כמוקפת
לדירה אי לא אצל צפחות מצית סאתים לכולי עלמא הויא מחיצה
ומטלטל בה דהא נעשה כולה כד"ל דפסקי רב ושמואל כרבנן גמליאל
בספניה צפ"י מהוילאוהו (לעיל דף מב): ואי אפילו צפחות מצית סאתים
אין מטלטלין בה אלא צד' לא היתה נחשבת כד"ל כמו צצבת א' צתל
ונקע דדוקא מד' אמות ועד צית סאתים אצל יותר מצית סאתים לא:
דהא

לנטורי תרביצא עמידא. וסילק עצמו מן הגגין: צ' אמות צגג וצ' א'
כרצ צצירא ליה דלמר גג צצין הגגין אין מטלטלין צו אלא צד'
דאסרי אהדדי: מהו. לטלטל מאחת מהן לעמוד העומד צרה"ר סמוך
לו גבוה י' ורחב ד' כרמלית ורה"י קא מציעא ליה. צתמיה. כלומר

לנטורי תרביצא הוא דעבידא בעי רמי בר
חמא שתי אמות בגג ושתי אמות בעמוד
מהו אמר רבה מאי קא מיבעיא ליה כרמלית
ורה"י קא מיבעיא ליה ורמי בר חמא א' אגב
חורפיה לא עיין בה אלא הכי קמיבעיא ליה
ב' אמות בגג וב' אמות באסדרה מהו מי
אמרינן כיון דלא הא חזי לדירה ולא הא חזי
לדירה חדא רשותא היא או דילמא כיון דמגג
לגג אסיר מגג לאסדרה נמי אסיר בעי רב
ביבי בר אבבי ב' אמות בגג וב' אמות בחורבה
מהו אמר רב כהנא לאו היינו דרמי בר חמא
אמר רב ביבי בר אבבי וכי מאחר אתאי
ונצאי אסדרה לא חזיא לדירה וחורבה חזיא
לדירה וכי מאחר דחזיא לדירה מאי קמיבעיא
ליה אם תימצי לומר קאמר אם תימצי לומר
אסדרה לא חזיא לדירה חורבה חזיא
לדירה או דילמא השתא מיהא לית בה
דיוורין תיקו גגין השוין לר"מ וגג יחידי לרבנן
רב אמר מותר לטלטל בכולו ושמואל אמר
אין מטלטלין בו אלא בדי' רב אמר מותר
לטלטל בכולו קשיא דרב אדרב התם לא
מיכרסא מחיצתא הכא מיכרסא מחיצתא
ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בדי'
אמות קשיא דשמואל אדרשמואל התם לא הוי
יותר מבית סאתים הכא הוי יותר מבית
סאתים והני מחיצות למטה עבדין למעלה
לא עבדין והוה כקרפף יתר מבית סאתים
שלא הוקף לדירה וכל *קרפף יותר מבית
סאתים שלא הוקף לדירה אין מטלטלין בו
אלא בדי' איתמר ספניה רב אמר מותר
לטלטל בכולו ושמואל אמר אין מטלטלין
בה אלא בדי' רב אמר מותר לטלטל בכולו
דהא

פשיטא' לרמי בר חמא דשרי הכא מאי התם הוא דאסדרה לא חזיא
מיד לדירה אצל חורבה חזיא לדירה בחיקון בעוט או דילמא כו':
גגין השוין. שאין צבן גג גבוה מחצירו עשרה ויש הרבה סמוכין יחד:
לר"מ. דמשוי להו כולהו חדא רשותא ולא אסרי אהדדי: וגג יחידי
לרבנן. שאינו סמוך לאחרים דאפילו לרבנן ליכא דליסר עליה: ושמואל
אמר אין מטלטלין צו אלא צד'. והא דקאמר ר' מאיר רשות אחת הן
לטלטל צ' אמות צוה וב' אמות צוה. וטעמיהו דרצ ושמואל מפרשא
ואזלא: קשיא דרב אדרב. דא"ר לעיל (פט). צגגין השוין לרבנן דאסרי
אהדדי אלא לא אמר גוד אסיר מחיצות צצניהם להיות מוצדלת ה"י
צגגין השוין לר"מ נהי נמי דהאי לא אסר אצצריה דחדא רשותא משוי
להו מיהו צני רה"י העוצרת לפניהם ולאצצריהם ולצדי החיצונות אמאי
לא אסרי עלייהו הא ליכא מחיצות לגגין ומחיצות תחתונות אמר רב
דלא מהני להו וכן צגג יחידי לרבנן ליכא רשותא עליה צני רה"י וחצירות
שצצבותיו: ומשני הסם. צין גג לגג לא אמרינן גוד אסיר דלא מיכרסן
מחיצתא שהן מכוסות צגגין הלכך כיון דאמרנו רבנן יש חלוק רשויות
למעלה וגוד אסיר נמי צני הוי לא אמרי הרי הן פרוצס כל אחד
לרשות האסורה לו לפיכך אסור לטלטל צו: אצל הכא מחיצות מיכרסן
וקאמרינן צוה גוד אסיר הלכך לר' מאיר דמשוי להו חדא רשותא ליכא דאסדרה לא חזיא
וכן גג יחידי לרבנן: ה"ג הסם לא מיכרסא מחיצתא הכא מיכרסא מחיצתא: הסם ליכא יותר מצית סאתים. כיון דלית ליה לשמואל גוד אסיר
אף במחיצות צצניהם ואע"פ שאין ניכרים ופלוגמיהו קמייחא אליצא דרבנן היא דמשוי לכל חד רשותא צאנפי נפשיה הוי כל גג וגג מוקף
צצני עצמו וצכל חדא ליכא יותר מצית סאתים אצל הכא א' דלגגין אליצא דר' מאיר דמשוי לכולהו כחד וכולן ניתרין במחיצות חיצונות
יש כאן יותר מצית סאתים והיקף זה דגוד אסיר אינו היקף לדירה דהנך מחיצות של מטה אף על פי שנעשו לדירה למטה עבדין לדור
צחלן למטה ולא לדירת גג הלכך כי מסקינן להו הוי מוקף יותר מצית סאתים שלא הוקף לדירה וגג יחידי לרבנן נמי צדאיכא
טפי מצית סאתים דומיא דגגין השוין לרבי מאיר: מותר לטלטל צבולו. ואפילו ישנה יותר מצית סאתים דהוקף לדירה הוא:
להצריך

(א) נבי"מ לו צ"ב קטן: מה
לג' (ב) כס"א ליתא "וה"
א [ואן שאין רש"י,
ד) כס"א: פשטת,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה התם ליכא
וכי אצל הכא דפליגי
אליצא: (ב) תוס' ד"ה אלא
וכי לא צעי צגג בחורבה
אלא בקרקע החורב' ורבינו
חננאל פירש וכי וחשיב
לגג: (א) ד"ה איתמר וכי
כמו צצבת. נצי פ"ק דף
טו: